

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De Syndico. Titulus XXXIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

potior est conditio occupantis, c. sancta crucis, extr. de rescript. gl. in c. non iniuste, extr. de procur.

Pluribus procuratoribus simul datis, non videtur dati in solidum, sed pro parte, nisi aliter cautum sit, c. si duo, extr. de procur. Mynsing. obseruat. 47. cent. 1.

Obscuritatis in mandato interpretatio contra dominum fit, iuxta l. veteribus, ff. de pactis.

Nota. iure Canonum indifferenter, quilibet administrator rei alienae dicitur procurator. Quia Canones non faciunt differentiam in vocabulis, dummodo is, qui alienae rei administranda constitutus est, habeat potestatem agendi & defendendi, c. petitio, extr. eod. & c. saluator, 1. q. 3. Ius autem civile procuratores ab alijs alienarum rerum administratoribus distinguit, gl. in c. quia in causis, extr. de procur.

DE SYNDICO.

Titulus XXXIX.

Continuatio.

Procuratores à causa efficiēte bifariam intelligi dictum est, vel procuratores in specie, qui à priuato quodam, vel syndicos, qui ab vniuersitate, vel collegio constituuntur, debēt enim vniuersitates cum iudicio praesentes commodè interesse non possint causas suas per constitutos syndicos agere, Dd. in l. 1. ff. q. cuiusq. vniuer. & c.

Quid est Syndicus?

Syndicus est procurator, qui ad agēdas causas vniuersitatis vel Collegij, seu defendēdas praesentes & futuras communi mandato constituitur, c. 1. & c. idem, extr. eod.

Vnde

Vnde dicitur Syndicus?

Dicitur, secundum Speculatorem Syndicus, quasi singulorum, de vniuersitate, vel, Collegio, causas dicens, l. numerum, ff. de muneribus & honoribus. §. 2. sed verius dicitur à Græco verbo *συνδική*, quod est, adesse, patrocinari, defendere, patrocinium suum in causam communem adferre. Hinc qui à singulis vrbibus ad tuendam causam vnius prouinciæ mittuntur patroni, syndici dicuntur secundum Budæum.

Quæ causa Efficiens?

Causa efficiens est, lex, consuetudo, vel statutum, consensus vniuersitatis, collegij vel maioris partis, aut ordinis, vel eorum, quibus ordo hoc committit, non autem consensus constituti. Quia etiam inuitus quis syndicus constitui potest, Specul. de syndi. in princ. allegās l. 1. & l. fin. §. defensores, ff. de muneribus & honoribus. & l. nulli, ff. quodcumque, &c. Vbi dicitur: nulli permittetur nomine ciuitatis vel curiæ experiri, nisi ei cui lex permittit, aut lege cessante ordo dedit, cum duæ partes adessent, aut amplius quàm duæ.

Quid Vniuersitas?

Vniuersitas est, multorum hominum in vna Republica simul degentium communitas. aliud autem est vniuersitas, aliud singuli de vniuersitate: adeò, quòd, etsi quid faciant omnes de vniuersitate, nisi tamen faciant vniuersitate solenniter congregata, & communicato consilio, non censetur actus gestus à cõmunitate, etsi actus Reipublicæ commodum respiciat, iuxta Bart. Ang. & Ca.

& Castrens. in l. sicut, §. si quid vniuersitati, ff. quod cuiusque vniuers. nomine, &c. & l. ciuitas, ff. de reb. cred.

Quid Collegium?

Collegium est, plurium personarum in vnū corpus collectio. Hostiens. hīc: & Dd. in d. l. ciuitas.

Quid Ordo?

Ordo est, status & præeminentia quibusdam in vniuersitate ad regendam Rempubicam populi suffragijs attributa.

Quæ Materia?

Omnia Reipublicæ collegiorumq; negotia, & causæ, tam ciuiles, quàm criminales, siue præsentis, siue futuræ, sint. Si quidem in criminalib. vniuersitas per Syndicum rectè defenditur. Specul. hoc tit. num. 5. & tit. de accusat. vers. fin.

Quæ Forma?

Vt Vniuersitate, Curia, Collegio, vel Ordine, in loco publico solenniter congregatis, omnib. vel maiore parte, vel his, quibus ab illis hæc res specialiter commissa est, præsentibus, Syndicus per suffragia ad eliciendum singulorum consensus, decreto interueniente, constituatur, & desuper instrumentum syndicatus, quod, secundum Specul. quatuor continere debet, scilicet, quis syndicum constituat, & quis constituatur, ad quas causas, & lites, contra quos, denique quomodo & quare constitutus sit, iuramento fidelitatis & diligentia præstito conficiatur, l. 2. C. de decu.

266 ANALYS. IVRIS PONTIFICII
decu. l. si procuratorem, ff. de procur. l. penult. de
legatio. l. si actor, C. de appellationibus.

Quis Finis?

Necessitas & utilitas, cum Vniuersitatis, tum
etiam eorum, quibus lis & negotium cum Vni-
uersitate intercedit. Quoniam Vniuersitas, neq[ue]
agere, neq[ue] conueniri, nisi per Syndicum qui Vni-
uersitatē repræsentet, potest, Spec. de synd. nu. 5.

Qui Effectus?

Primus est: quod generalis constitutio Syndi-
ci cōsensu totius vniuersitatis, vel duarum par-
tium, vel maioris partis ex vniuersitate appro-
bata Syndico liberam agēdi potestatem tribuat
etiam in ijs, in quibus aliās speciale mandatū de-
sideratur, Ias. in l. preses, con. 12. nu. 7. C. de trans.
qui licet distinguat, tamen Alex. dicit esse verius
conf. 22. num. 11. vol. 1.

Alter effectus est: quod omnia, quæ Syndicus,
etiam absque cautione, egit, ab vniuersitate rata
haberi debeant: ita vt commodum & damnum
per talem gestionem in eam redundet, l. fin. vbi
Dd. ff. eod.

Tertius effectus est: quod per litis contestatio-
nē fiat Syndicus dominus litis, adeo, vt promif-
sio ei facta, & delatio præstatioq[ue] iuramēti, aliaq[ue]
omnia, quæ in iudiciario processu ab ipso agun-
tur, iure subsistant, l. item, §. fin. eod. gl. ibi, §. fin.
ad verb. de rato.

Quæ Cognata?

Actor, oeconomus, procurator, curator, admi-
nistrato, seruus publicus. Actor dicitur, qui ad
agendum seu defendendum causas vniuersitatis
præ-

præsentes tantum constituitur, l. item suffragium, §. decuriones, ff. eod. differt in hoc à syndico, quod is detur ad vniuersitatem causarum, tam præsentiū quàm futurarū, non autē ad vnā præsentiē & certā causam, sicuti actor, l. 1. ff. eod. Oeconomus est dispensator Ecclesiæ, cui res Ecclesiastica administranda mādatur, c. quoniam, 16. q. 7. c. 1. dist. 88. c. hoc ius porrectū, 10. q. 2. Curator dicitur, quod negotia ciuitatis extraiudicialia persequitur. Serui sunt, qui publico scribēdi munere funguntur, & etiā actuarij dicuntur, l. fin. vbi Dd. eod. Administrator dicitur, qui præsens pecuniæ, aliisque negotia ad vniuersitatem pertinentia tractat, tot. tit. de admin. rerum ad ciuit. pert.

Quæ Adiacentia?

Iuramentum fidelitatis, cura, industria, instrumentum, syndicatus.

Quæ Pugnātia?

Mors Syndici, & reuocatio Vniuersitatis seu Collegij, omnesque exceptiones, quæ contra personam Syndici, eiusque constitutionem, ratione causæ efficientis, materiæ, vel formæ, possunt opponi. Cōtra personā: vt si Syndicus sit inhabilis ad agendū, quia excōmunicatus, miles, minor, mulier, vel criminis accusatus. Contra constitutionē, ratione causæ efficientis: vt quia constitutus ab vniuersitate, cuius rectores sunt excōmunicati, vel tales, qui ob causam cōstituere nō possint, c. si. extr. de procur. vel quia cōstitutus sine cōsensu Episcopi, vel quorū cōsensus desideratur, l. oēs, C. de epis. & cler. vel quia à Collegio illicito, l. 1. ff. quod cuiusque vniuers. nomine. Ratione cōstituti, vt quia laic⁹ cōstituitur in reb. Ecclesiasticis. Ratione formæ,

formæ,

208 ANALYS. IVRIS PONTIFICII
formæ, quòd non est à duabus partib. Curia vel
Collegij constitutus, vel saltem à maiori parte,
extr. de elect. c. in Ecclesia: vel quod aliqui non
sunt vocati ad constitutionē, c. quia propter, ex-
tr. de elect. vel constituti, vel constituentium no-
mina instrumento non sunt inserta.

DE HIS QVAE VI ME-
tùsue causa fiunt.

Titulus XL.

Continuatio.

Litigatores quandoque, ex iusta & legitima
causa, agendo & excipiendo contra aduersa-
rium, restitutionem in integrum merentur,
quibus non iniuste annumerantur hi, qui vi aut
metu còpuli, aduersario, per fraudem vim infe-
renti, quid dederunt, vel promiserunt.

Quid est Vis?

Vis est, maioris rei impetus, qui repelli non
potest, secundum Iurisconsul. in l. 1. ff. eod. & l.
si ea, ff. de act. empt.

Quot sunt Species?

Vis variæ sunt species. Alia compulsiva, per
quam compellitur quis ad id faciendum, quod
non faceret, si esset liberi arbitrij. Et ex hac nasci-
tur edictum, Quod metus causa, l. 1. ff. eod. Alia
expulsiva, quæ nihil aliud est, quàm si quis per
vim alium de possessione sua rerum immobi-
lium deiciat, vel res immobilibus cohærentes
mobiles,